

Titel

BEDRE STATISTISK BESLUTNINGSGRUNDLAG OM TRANSPORTPOLITIK I NTN-KORRIDOREN

Indlægsholder

Lars Dagnæs, Institut for Transportstudier
Institut for Transportstudier, Hærvejen 11 C, DK-6330 Padborg,
Tlf. 7467 5252, Fax 7467 5258
E-mail ld@transportstudier.dk.

Tilmelding til emnet

Godstransport, logistik og transportknudepunkter

Resumé

BAGGRUND OG FORMÅL

I den globale økonomi er effektiv og bæredygtig transport af varer samt velfungerende logistik blevet en stadig vigtigere faktor til forståelse og bevarelse af konkurrencemæssige fordele. Det gælder for den enkelte virksomhed, og det gælder for de regioner, hvor virksomhederne hører hjemme og er grundlaget for den regionale udvikling.

Nordisk Transport Politisk Netværk (NTN) er et regionalt samarbejde om transport, som lægger navn til "NTN korridoren". Korridoren dækker transportsystemerne i det sydvestlige Norge, Vestsverige, Vestdanmark samt Schleswig-Holstein.

NTN-projektet "transportkorridorer" løber fra 2003 til udgangen af 2005. Formålet med dette projekt er at skabe basis for regional udvikling gennem bevidst udnyttelse af transportkorridorer på en effektiv og bæredygtig måde ved brug af intermodale løsninger.

Her spiller rigtig og retvisende transportstatistik en vigtig rolle. Derfor er "udvikling af bedre statistisk beslutningsgrundlag om transportstatistik", valgt som et af de 4 indsatsområder i det samlede projekt.

Formålet med delprojektet "Bedre statistisk beslutningsgrundlag" er: *Udvikling af et fælles transportstatistisk beslutningsstøttesystem for regioner og aktører langs korridoren.*

Erfaringer fra tidligere projekter i bl.a. NTN netværket er, at den tilgængelige statistik for gods er på nationalt niveau og kun lidt egnet som grundlag for beslutninger i regionerne. Samtidig er de nationale uligheder i måden at samle offentlige data ind på så store, at det er meget vanskeligt at få en god interregional statistik i en korridor som NTN- korridoren.

Hertil kommer, at den traditionelle måde at indsamle statistik på har vist sig ikke at være egnet til at beskrive transportsystemer og transporter, som de i dag gennemføres. Baggrunden herfor er, at globaliseringen og udviklingen af det indre marked har ændret transportsystemerne. Karakteristika for denne udvikling er bl.a.

- at de internationale varestrømme udgør en stigende del af de samlede transporter
- at transportopgaverne ofte løses i form af transportkæder, hvor gods konsolideres og ombrydes på tværs af landegrænser
- at internationaliseringen af transporterhvervet betyder, at f.eks. andelen af udenlandske lastbiler på landevejene er stigende.

Behovet for transportstatistik er under udvikling. En række efterspurgte oplysninger om udviklingen i transportsystemerne og løsning af transportopgaverne er ikke umiddelbart tilgængelige i dag. Det er således et af de meget markante udsagn fra en undersøgelse af vidensbehovet inden for transport og logistik i Danmark fra 2000, at der er et bredt behov for bedre transportstatistik. Udsagnet kommer både fra offentlige myndigheder og private virksomheder inden for godstransportsektoren. Også i regeringens seneste rapport om sektoren "Godstransport" fra september 2003 peges der fra såvel erhverv som myndigheder på behovet for udvikling af statistik om godstransport.

En erfaring er også, at en række af de aktuelle problemstillinger kan henføres til, at de primære data indsamles af forskellige aktører/myndigheder, og at disse ikke altid sammenstilles til et helhedsbillede.

For NTN korridoren udgør dette en særlig udfordring:

- Der er tale om en korridor på tværs af 4 landegrænser. Der er derfor typisk behov for data fra 4 forskellige forvaltninger.
- Transportstrømmene i korridoren er typisk internationale.
- Udviklingen i transportmønstrene i korridoren opsamles ikke af den traditionelle måde at indsamle data på.
- Data foreligger i en række tilfælde hos myndigheder og aktører i korridoren, men sammenstilles ikke med henblik på at give et helhedsbillede til belysning af udviklingen i korridoren.
- Der er behov for at udvikle metoder til at sammenstille eksisterende data evt. suppleret med (mindre) supplerende dataindsamlinger med henblik på at kunne beskrive trafik og udviklingstendenser i korridoren.

En række forhold peger derfor på, at der vil være et potentiale for at etablere et samarbejde om udvikling af transportdata i NTN-korridoren.

METODER, ANALYSER OG FREMGANGSMÅDE

Projektet "bedre transportstatistik" startede i eftersommeren 2003 og skal afsluttes i efteråret 2005. Der er tre faser i projektet:

Første fase var udarbejdelse af en strategiguide rettet mod politikere og beslutningstagere langs korridoren. Guiden blev offentliggjort i november 2003.

Næste fase er etablering af en fælles transportstatistikdatabase dækkende hele korridoren. I denne fase vil der være følgende aktiviteter:

- Dokumentation af behov for transportdata om korridoren
- Udvikling af metoder til at fremskaffe disse data på en sådan måde, at de kan anvendes af regionerne og transportvirksomheder og infrastrukturforvaltere langs korridoren
- Etablering af systemet, herunder gennemførelse af et pilotprojekt og udvikling af første version af databasen, som vil blive præsenteret på den næste NTN konference i efteråret 2004.

Tredje fase af delprojektet er udvikling af 2. version af databasen, baseret på erfaringer og kommentarer til den første version, samt fastlæggelse af en fremtidig praksis for forvaltning og opdatering af systemet.

Indlægget på Trafikdage 2004 vil gennemgå resultater og erfaringer fra de to første faser.

DET EMPIRISKE GRUNDLAG

Det empiriske grundlag for indlægget vil være:

- En række gennemførte interview af relevante brugere af transportstatistik langs korridoren, dvs. brugere i Tyskland, Danmark, Sverige og Norge.
- En analyse og gennemgang af tilgængelige data og publiceret statistik om godstransport og infrastruktur i korridoren, dvs. baseret på 4 forskellige nationale systemer.
- En gennemgang af litteratur og andre studier mm., som aktuelt beskæftiger sig med udvikling af transportstatistikken.
- Hertil kommer de hidtidige erfaringer med at sammenstille data for udvikling i korridoren. Som led i delprojektet vil der i eftersommeren 2004 blive afsluttet et delprojekt, som fokuserer på færgetrafikken på langs af korridoren.

RESULTATER

Indlægget på Trafikdage 2004 vil fokusere på den gennemførte kravspecifikationsfase. Der vil med udgangspunkt i interviews og litteraturstudier mm. blive givet en præsentation af:

Hvad er det for behov, som aktuelle brugere langs korridoren har i forhold til statistik om godstransport. Hvilke barrierer og problemer møder disse brugere i dag i forhold til tilgængelig statistik. Det kan f.eks. være:

- Manglende overblik over, hvor data er, og hvorledes de kan fremskaffes
- Manglende data
- Besværlig tilgængelighed til data og utilstrækkelig dokumentation af kvalitet og afgrænsning af data
- Manglende konsistens af data på tværs af landegrænser
- Uoverskueligt arbejde med at fremskaffe og behandle data i forhold til det specifikke behov
- Utilstrækkelig aktualitet grundet sen publicering af data.

Behovsafdækningen og de aktuelle barrierer vil videre blive holdt over for de data, som i dag faktisk kan fremskaffes og den måde, som de publiceres/ikke publiceres på.

Endelig vil der blive præsenteret første bud på en kravspecifikation for en transportstatistisk database for NTN-korridoren, og der vil blive givet en gennemgang af de hidtidige erfaringer med etablering af databasen.